

Exekuční řád přináší nové možnosti zejména oprávněným a představuje průlom v oblasti legislativních počinů při vymáhání pohledávek. Obecná část zákona je podstatně odlišná od občanského soudního řádu, a to nejen zpřesněním dikce OSŘ nebo přiznáním nových práv subjektům zúčastněným na exekučním řízení, ale také zavedením nových institutů jako je např. exekuční příkaz.

Zvláštní část je „harmonizována“ s občanským soudním řádem prostřednictvím přiměřeného použití jednotlivých ustanovení OSŘ upravujících způsobu výkonu rozhodnutí. Zákon sám o sobě v této oblasti nepřináší převratné změny. Výjimky z OSŘ jsou skutečně minimální a slouží buď ochraně subjektů zúčastněným na exekučním řízení nebo zrychlují celý exekuční proces.

Jsou zde však konkrétní „drobnosti“, které mají na průběh exekučního řízení nebývalý význam.

Na prvním místě je třeba zmínit závazné 15-ti denní lhůty, ve kterých je exekutor povinen žádat soud o pověření k provedení exekuce a soud povinen (bez nařízení jednání) toto pověření udělit. Ačkoliv je stanovení maximální lhůty velmi pozitivním prvkem, z řad exekutorské obce stále častěji zaznívají názory, aby zákonodárce 15-ti denní lhůtu, v níž musí soud exekutora pověřit, zrušil, a soud tudíž mohl exekutora pověřit provedením exekuce přímo.

Obdobně na urychlení řízení působí 15-ti denní lhůta, ve které je oprávněn dlužník podat námitky proti exekuci a zejména uplatnění zásady koncentrace, kterou se řízení a rozhodování o námitkách řídí.

Nedocenitelný význam mají oprávnění exekutora ve vztahu ke třetím osobám, které jsou mu povinny poskytovat součinnost a poskytovat údaje, které exekutor potřebuje k provedení exekuce. Tato povinnost je zajištěna odpovědností za škodu, která by jejím porušením exekutorovi vznikla. Naše úprava navíc umožňuje, aby soud na návrh exekutora uložil třetím osobám pořádkovou pokutu (ke škodě věci není ve slovenské úpravě tato povinnost zajištěna žádnou sankcí).